

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 62.

V Ljubljani, v petek 15. marca 1889.

Letnik XVII.

§ 25. orožne postave in slovenščina.

V ogerski zbornici poslancev borite se vže nekaj tednov radikalna in mirna opozicija za prava madjarskega jezika v skupni armadi. Glasovanje vršilo se je danes, v jako pomembni dan obletnice ogerske revolucije leta 1848. Umejemmo pač to strastnost in najskrajnejše izgrede, katere Madjari v enakih slučajih provzročujejo vselej, kadar jim gre za vladno in jezikovno svetinje. Nikdar bi ne bili dosegli teh pravic, katere uživajo, ko bi bili mesto neupogovnega tirjanja in nadlegovanja ostali na vse strani mirni in popustljivi.

Glavni boj suče se zdaj v ogerski zbornici okoli § 25. novega orožnega zakona, ki obseza letoletno službovanje ali tudi dveletno vojačenje prostovoljcev. Madjari hoté prisiliti od vojaške uprave popolno veljavnost madjarskega jezika pri poučevanju in preskušnjah svojih prostovoljcev za rezervne častnike.

Doslej je od leta 1868, odkar je nova orožna sestava uvedena v praktično življenje, in ž njo tudi institucija letoletnih prostovoljcev, vladala pri poučevanju in preskuševanju letoletnih prostovoljcev izključljivo nemščina, naj govori potem vže kdo, kar hoče. Da se temu stori konec, za to se ravno zdaj boré Madjari, kojim so merodajni krogi v tem oziru vže vse obljubili. Navod za poučevanje in preskušnje za letoletne prostovoljce ima biti vsled izjav ministra ogerske deželne brambe tako vreden, da se znanje nemščine omejuje na najmanjšo mero, to je, poučevanje in preskuševanje letoletnih prostovoljcev na Ogorskem vršilo bi se v madjarsčini, na Hrvatskem in v Slavoniji v hrvaščini. Tem načinom zlomljena bi bila izključljiva pravica in gospodstvo nemščine v armadi, kajti še misliti se ne dá, da bi mogla biti za skupno armado dvojna instrukcija za izpite, jedna obsezajoč koristi za ma-

djarski in hrvatski jezik, druga pa izključujoč slovenščino, češčino in poljščino iz poučevanja letoletnih prostovoljcev. Tako bodo postale madjarske pridobitve Slovanom v Avstriji na korist.

Vsled doslej veljavnih zakonitih naredeb bila je in je nemščina službeni jezik in za povelje v skupni armadi in v avstrijski deželni armadi; nasprotno pa je v ogerski in hrvatski deželni brambi službeni jezik madjarsčina in hrvaščina in tudi za komandovanje. Jasno je ko beli dan, da so s temi in sličnimi naredbami pred vsem oškodovani in prikrajšani avstrijski Slovani, kojih jezik je izključen iz deželne brambe.

Ko bi pa nemščina, katero hoté zloglasni ponemčevalci pri nas učiniti in povišati za državni jezik in takozvani armadni jezik, imela nadvladati i nadalje pri poučevanju in izpitih letoletnih prostovoljcev, oškodovani in v nevarnosti so vsi slovanski prostovoljci v Avstriji, slovenski, češki, poljski in hrvatski, da izmed njih zaradi nedostatnega znanja nemščine nijeden ne bode imenovan rezervnim častnikom, da bodo vsi skoro za kazen morali služiti dve leti mesto jedno, in da bodo rezervni častniki mogli postati samo jedino Nemci.

Zaradi tega imajo za nas neizmerno važnost vse težnje in boji, da se nemškimi jezikom v armadi in v avstrijski deželni brambi pridobi zaslužena veljavnost, da se i v teh zlomi in strmoglavi nadvlada nemščine, s katero se ne dobivajo še bitve in brez koje tudi more biti vojak pogumen, vojskovodja pa nadarjen. Da rezervni častnik umeje toliko nemški, v kolikor tega treba za službo in velenje, zoper to nismo in se tega priučiti lahko, ne da bi porušil kako pravico. Poučevanje in izpraševanje vseh letoletnih prostovoljcev se ima vršiti v njih materinem jeziku in v poučevalnem jeziku onih srednjih šol, katere so letoletni prostovoljci dovršili, predno so nastopili vojaško službo.

Vsled zasluge Madjarov za prava njih jezika

proklestile naj bi si v skupni armadi pot tudi naše pravične zahteve, da se s slovenskimi prostovoljci ne bode ravnalo huje, nego z madjarskimi ali hrvatskimi. Novega orožnega zakona ni še odobrila gospodska zbornica in vrhu tega šč jedenkrat pride v zopetno obravnavanje državni zbor.

Govor poslanca dr. Poklukarja v državnozbornski seji dne 1. marca t. l.

(Konec.)

Naglašalo se je tudi že z druge strani, da takih žrtev, kakoršne zahtevajo take melioracije, nikdar ne premorejo dežela ali vdeleženci sami, in da je treba v takov namen izredne državne podpore, in sicer potom postave, kakor se je to n. pr. zgodilo pri vrejevanju Adiže in Neretve. Moja prošnja je tedaj, da postopa poljedelsko ministerstvo s tem vprašanjem kot z nujnim, ker se more tako rešiti najlepši del kranjskih kmetijskih zemljišč.

Izmed drugih za deželo važnih vprašanj omenil bodem le še jedno, to je pogozdovanje Krasa. Večina gospodov je videla ta del naše dežele. Ako ste se z železnico peljali po Krasu, videli ste štrleti gole skale in revščino mej tamošnjim prebivalstvom. V novjšem času se mora navajati še posebna nezgoda za progo mej Št. Petrom in Reko, provzročena vsled golega Krasa, in to so zameti, ki premnogokrat ovirajo promet na železnici. Predzadnje zimo večkrat ni bilo zveze mej Trstom in inozemstvom ter se je moral celó brzozjavni promet vršiti čez Grško. Treba bi bilo tedaj odločneje poprijeti se vprašanja o pogozdovanju Krasa, moralo bi se hitreje delati ter več denarja v roke vzeti. To zahtevajo vsestranski oziri, kmetijski in gozdarski, kakor tudi prometni. Priporočam tedaj najtopleje to zadevo poljedelskemu ministerstvu.

Preidem k prihodnjemu in zadnjemu predmetu svoje razprave, k naučnemu ministerstvu. Segal bi

LISTEK.

Kako je vrag odkupil košček kruha.

Pripovedka Lava Tolstoja; poslovenil J. Steklasa.

Bil je človek siromak. Neko jutro gré na tešče s konjem na polje in s seboj ponese edini košček kruha. Prevrne plug, odveže gredelj, dene ga pod grm, nanj položi košček kruha ter ga pokrije s kافتanom (suknjo). Konj se utruji in človek ogladni. Obrne plug, odpreže konja, pusti ga, da se pase, in stopi do suknje, da založi. Vzdigne siromak haljo — a kruha ni nikjer. — Išče ga, išče siromak povsodi, obrne suknjo, strese jo dobro, ali kruhu ni sluha ni duha. Začudi se človek. To je vendar čudno! Nisem videl nikogar, a nekdo mi je vzel kruh. Ali med tem, ko je on oral, ukral mu je vrag kruh, skrtil se za grm ter na uho vlekel, kako bo človeka razjezil, da bo njega vraga spominjal. Kmet je tarnal. Naj mu bo! saj ne bom umrl lakote; samo da morem zvedeti, kdo ga je ukral! Daj Bog, da se ga naučije!

Podá se človek k studentu, napije se vede, odpočije, vzame konja, vpreže ga in začne zopet orati. Zmedel se je vrag, ker ni zapeljal človeka, pa se podá naravnost v pekel in pripoveduje najčrnejšemu vragu, kako je nekemu človeku ukral

kruh, a on mesto da ga je opsoval, reče: „Daj Bog, da se ga naučije!“

Razsrdil se je najčrnejši med vragovi. Ako te je, pravi najčrnejši, ta človek v tem prevladal, to pomeni, da ti nisi umel, da njega zapeljaš. Zlo in narobe, pravi najčrnejši, ako se kmetje in za njimi tudi žene na to privadijo. Saj nam je to edini posel! To se ne smé tako pustiti na noben način. Hajd, pravi on, in zasluži si zopet oni košček kruha. In ako v treh letih ne pridobiš tega človeka, okopal te bom v sveti vodi.

Prestraši se vrag svete vode, pohiti na zemljo, in začne razmišljati, kako bi popravil svojo sramoto. Mislil je in mislil, pa se je tudi izmislil. Pridruži se vrag dobrim ljudem ter gré k siromašnemu človeku za delavca. Nauči ga, da žito v suhem letu seje v blatu. Drugim ljudem je sežgalo solnce vso letino, a siromašnemu človeku je raslo žito, gosto, visoko, jedro, klasasto in lepo dozorelo. Prehranil se je človek do nove letine in še mu je ostalo žita. Spomladi je naučil delavec človeka, da seje žito po brdih. Leto je bilo deževno. Drugim ljudem je žito poleglo, in ko so je poželi, ni bilo jedrnato, a človeku na brdu je rodilo žito, da ga je bilo krasota gledati. Bilo ga je v izobilju. Ni vedel ni sam, kam če ž njim in kaj če ž njim. Tedaj nauči delavec človeka, da žito ovrši, domu spravi ter od njega žganje žge.

Nažgal je človek precéj žganja; pil ga je on sam, pa ga tudi drugim ni kratil. Vrag se podá na to k najčrnejšemu ter se začne hvaliti, kako je zaslužil košček kruha. Začel je najčrnejši razmišljati. Podá se k človeku, vidi ga, — sklical je namreč človek bogataše ter jih začel z žganjem dvoriti. Dvorila je gospodarica goste z žganjem. Komaj pa je prestopila, zadene se ob mizo in razbije steklenico z žganjem. Razljuti se na to človek jako ter izgrdi ženo: K vragu tepica, kaj misliš, da so to pomije? Tako ti, krevlja gladna, razlivaš takošno dobro!

Vrag dregne najčrnejšega s komolecem. Glej, pravi on, kako mu zdaj ni žal kruha. Izgrdil je gospodar ženo ter začel sam dvoriti.

Pride z dela neki siromašen človek, pozdravi jih, vsede se, pa vidi, kako ljudje žganje pijó, pa si je želel tudi on z drugimi se napiti.

Sedel, sedel je in gutal ter požiral slino — ali kaj mara gospodar za to — pa v sebi edino zamrmral: Daj Bog, da bi se to žganje na vse vas razlilo!

In to je godilo najčrnejšemu. A vrag se je še vedno hvalil. Počakaj malo, bo še gorje! Pili so bogati ljudje, pil je tudi naš gospodar; začeli so se prijatelji eden drugemu laskati, prijatelj prijatelja hvaliti, pa konečno tudi hinavske in udvorne besede sipati. Poslušal in poslušal je najčrnejši pa se je

morebiti v nadrobno razpravo, ako bi se lotil raznih posameznosti, dvoje splošnih načel pa vendar ne morem prezreti, kako se namreč postopa z ljudsko šolo v deželah zunaj Kranjske nasproti Slovencem, in drugič posebno vprašanje kranjske dežele.

Ljudsko-šolsko vprašanje se je tukaj večkrat in temeljito razpravljalo. Tudi prvi današnji govornik je storil to, kar se tiče Koroške. Večina je imela v trenutku, ko se je tukaj otvorila seja, opraviti z vpisovanjem za nadrobno razpravo v predsedniški pisarni, tedaj je bila odsotna, in znano ni bilo, da se je že pričela seja; nanašati se tedaj ne morem na ono, kar je povedal prvi govornik, ne dvojim pa, da ga bodo temeljito in odločno zavrnilo govorniki v nadrobni razpravi. Doni mi po ušesih le jedna njegova beseda, in to je „tuje vmešavanje“ itd.

Gospoda moja! Ako tako govorite v državnem zboru o tujem vmešavanju, potem se raje razkropimo v deželne zbornice, in vprašanje je rešeno, kajti ako se v državnem zboru poslanci ne smejo brigati za zadeve drugih dežel, potem ne preostaja drugo, nego federalizem. Potem naj Korošci sami sklepajo o svojih zadevah, mi jih pri tem gotovo ne bomo motili.

Tedaj o šolskem vprašanju. Ne dvojim, da je gospod naučni minister resno preiskal tu izražene pritožbe, ali pa, da bo to storil. Saj je vendar on odgovoren za ljudsko omiko in za to, kar se v tem oziru stori v posameznih deželah, ter ima pravico in dolžnost, da načelnike deželnih šolskih svetov opomni na njihovo dolžnost. Grem v tem še dalje: čislamo vendar ustavo in glejmo na to, da se izvršuje. Premnogokrat se je povdarjala narodna enakopravnost. Toda tukaj naglašam samo dolžnost uradnikov, naj ne pozabijo svoje prisega na ustavo in odgovornosti, ki jo imajo nasproti ministerstvu in slednje nasproti zbornici.

Šolsko vprašanje na Koroškem se mej drugim izraža tudi z raznimi prošnjami. Peticijska pravica je zajamčena po državnem temeljnem zakonu z dne 21. decembra, št. 142. Kaj se to pravi? Državne oblasti ne morejo spoštovati, reševati morajo pravilno prošnje, in v postavi istega dne št. 145 najdemo člena XII. in XIII., na katera danes opozarjam in ki se ne navajata premnogokrat. Člen XII. slóve (čita): „Vsi državni služabniki so v okviru svojega uradnega delokroga odgovorni za izvrševanje državnih temeljnih zakonov in državnim kakor deželnim postavam primerno poslovanje. Da dobi ta odgovornost svojo veljavo, skrbeti morajo oni organi izvršne oblasti, katerih disciplinarni oblasti so podrejeni dotični državni služabniki.“ Potem pride odlomek, zadevajoč njihovo civilno-pravno odgovornost. Člen XIII. se glasi (čita): „Vsi organi državne uprave morajo v svoji službeni prisegi tudi priseči, da se bodo strogo ravnali po državnih temeljnih postavah.“ Postave govore vendar jasno in premnogokrat se je razpravljalo, kaj se godi s prošnjami, o katerih se obravnava pri koroških upravnih oblastnih. Letos se bo morda še kaj dostavilo. Gospoda ministerskega predsednika kot vodjo ministerstva

tudi s tem nasladil. — Ako bodo oni, govoril je najrnejši, vsled te pijače tako po lisičje delali ter prijatelj prijatelju nič drugega nego laži prihival, potem se ne bój, v kratkem času bodo naši.

Čakaj črnuh, da vidimo, kako bo zanaprej, pravi vrag; začeli bodo oni kmalu že drugi vrč izpiti.

Zdaj so začeli prijatelji eden drugega varati, kakor da so lisice, ali glej, pograbi se v trenutku, pa bi rekel, da so volcje.

Popila je družba že drugi vrč, a beseda jim je zdaj bila ostrejša in grša. Mesto laskavih besedi počeli so se med seboj zmerjati, drug na drugega besniti, eden v drugega segati ter se pretepati, a konečno si izbijejo eden drugemu nosove. Vmešal se je v pretep tudi gospodar. Namlatili so tudi njega. Pogleda je najrnejši, pa se mu je dopalo. — Za našo srečo, to ti je dobro. A vrag reče: Bo še več vpitja in ravsajanja, glej, kmalu bodo tudi že tretji vrč izpraznili. Zdaj so pobesnili ko volcje, in ko so se tretjega lotili, izgledali so ko svinje.

Izsušili so naši gostje tudi tretji vrč. Zdaj so pa vsi planili. Ravsajajo, vpijejo, pa niti sami ne vedo kaj, in prijatelj prijatelja ne sliši. Porazgubili so se ob enem — neki sami, neki po dva, in neki po trije; vsi so se po ulicah povaljali. Šel je tudi gospodar spremit svoje goste, pa je pal z nosom v blato, zamazal se ves, pa povaljan v tem brlogu

notranjih zadev prosim, naj gleda na to, da bodo deželni predstojniki izpolnjevali svojo dolžnost kot državni uradniki, gospoda namnega ministra pa, naj opomni predsednike deželnih šolskih svetov, da so prisegli na državne temeljne zakone. (Dobro!) Upam, da se bo gospod naučni minister resno priprijel tega šolskega vprašanja na Koroškem, ki je večkrat že pokazalo neverjetne stvari. Včeraj je neki častiti somišljenik razpravljal tudi ljudsko-šolsko vprašanje za slovenski del Štajerske. Tudi tam je izdal deželni šolski svet ukaze, ki so gledé teh državnih temeljnih zakonov protipostavni. Gospod naučni minister ima gotovo pravico, oziroma dolžnost, da jim očita nepostavnost takih ukazov in odpravi tako ravnanje, kakor je to storil v posameznih slučajih. Prosim, da se tudi tukaj takó postopa.

Dojdem k Istri, ki je bila včeraj povod razburjenemu prizoru. Spuščal se ne bom v bistveno vprašanje, marveč hočem le svoje in svojih somišljenikov stališče takó označiti, da imamo trdno voljo prijateljski živeti z Istrijani italijanske narodnosti, mej katerimi poznamo in čislamo najodličnejše domoljube. (Prav res! na desnici.) Privoščimo jim njihove popolne narodne pravice, toda tudi mi stojimo za svoj narod na ravno istem stališči. (Res je! na desnici.) Segati v naše narodne pravice v Istri nikakor ne dovoljujemo. S tega stališča moram deloma ono, kar je včeraj povedal neki zastopnik slovenskega naroda, popraviti, da se ne bo napačno tolmačilo.

In ker sem že ravno pri Trstu, prosim konečno še nekaj gospoda ministerskega predsednika.

Praznovali smo lansko leto najlepšo slavnost, katero je sploh kedaj mogla praznovati država v Evropi.

Praznovali smo štiridesetletni jubilej Nj. veličanstva cesarja. Gotovo je 2. dan decembra, ki je prav za prav zaključil celo leto trajajočo slavnost, vsak narod in vsak posameznik široke države z veliko radostjo pozdravil ter ga je, ker so bile po cesarjevi želji zunanje slavnosti prepovedane, gotovo pristržno praznoval v svojem notranjem, kakor to zasluži v resnici očetovska skrb Nj. veličanstva. Izjema, ki je bolestno žalila celo Avstrijo, bilo je v tem oziru postopanje neke druhal v Trstu.

Listi so poročali, in o tem se po mojem mnenju ne more dvojiti, da so se ta dan našli celó ilustrirani plakati veleizdajske vsebine. Politična uprava, oziroma redarstvena oblast, ki se tam izvršuje, je odgovorna, da se je po seveda še nesrečnejšem letu 1882. takó okrasilo leto 1888. na tak slavnosten dan.

Navajal, slavna zbornica, ne bodem iz tega zaključkov; za vsakega avstrijskega domoljuba so sami ob sebi umevni; prosim pa gospoda ministerskega predsednika, da kolikor mož temeljito obrača svojo pozornost temu predmetu. (Odobranje na desnici)

leži kakor svinja in hrče. To je jako obradovalo najrnejšega.

Ti si, pravi, izmislil izvrstno pijačo, pa si tudi zaslužil košček. Vsaj povej mi, kako si jo napravil? Nisi gotovo drugače naredil, nego si najpoprej pomešal v njo lisičje krvi. Tedaj je bil gospodar zvit kakor lisica. A potem volčje krvi: tedaj je kakor volk pobesnil. A konečno si spustil v njo tudi svinjske krvi: od tedaj je ostal tudi svinja. Nisem, pravi vrag, tako delal. Edino sem to storil, da bi mu žito čim bolj rodilo. Ona — ta zverska kri — ga greje vedno, ali ni v bitju, da kroži v njem, ko mu žito za potrebo rodi. Saj vidiš, da mu tedaj ni bilo žal za zadnji košček; a zdaj, ko mu ga preostaje, začel je razmišljati, kako bi se utešil. Jaz sem ga hitro naučil, kako se bode precej utešil, — naj namreč žganje pije. In ko je začel od tega božjega darú žganje delati sebi na tolažbo, probudila se je v njem v onem trenutku lisičja, volčja in svinjska kri.

In kdorkoli zdaj malo žganja srkne, precej postane živina.

Pohvalil je najrnejši vrage, oprostil mu radi koščka kruha in postavil ga zraven sebe, med najčrnejše in najstarejše vragove.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. marca.

Notranje dežele.

Državni poslanci iz vinskih okrajev so se dne 12. t. m. sešli k posvetovanju o naredbah zaradi trne uši. Pod predsedstvom grofa Coroninija se je sklenilo tekom proračunske razprave predložiti državnemu zboru resolucijo, ob enem pa pododseku naročiti, da samostojno izgotovi postaven načrt. V ta pododsek so bili izvoljeni poslanci Malfatti, Coronini, Moscon, Richter in Vošnjak.

Pražki mestni svet je poslal najvišjemu sodnjemu dvoru češki pisano prošnjo, ki zahteva, da bi se pri čeških vlogah in kasacijskih obravnava smelo tudi češki pisati in govoriti. To prošnjo je najvišji sodni dvor nerešeno vrnil. Enaka osoda je doletela prošnjo, katero je mestni svet poslal upravnemu sodišču.

V predvčerajšnji klubovi seji ogerske liberalne stranke se je izjavil pl. Tisza, proizvan vsled nekega govora poslanca Hegedüsa, naj se ne veruje vestem o njegovem odstopu. Vstrajal bo na svojem mestu toliko časa, dokler bodeta krona in večina parlamenta mnenja, da mora to storiti v javnem interesu.

Vnanje države.

Poleg znane okrožnice srbskega ministra zunanjih zadev poslalo je regentstvo še posebej prijateljska zagotovila Avstriji in Rusiji, ki sta dobrohotno sprejeli to naznanilo, rekoč, da je prestolna preemba le notranja srbska zadeva. Tudi v Nemčiji mirno sodijo o srbskih razmerah. „Köln. Ztg.“ piše o vplivanju srbskega prevrata na mejnarodni položaj: „V kolikor se to tiče trodržavne zveze, ne pozabijo naj oni, ki jo vsak dan opisujejo kot omajano, da se je ustanovila ravno zaradi prememb v raznih državah. Vrednost njena bi bila tedaj jako vprašavna, ako bi jo mogla podreti že navadna ministerska kriza.“ — Minolo nedeljo se je v Niši vršil liberalni shod, ki je bil tako mnogobrojno obiskan, da se je moral iz dvorane preseliti pod prosto nebo. V nedeljo se bodo sešli odbori iz cele Srbske k posvetovanju v Belgrad, da izvolijo novega predsednika osrednjemu odboru namesto Jovana Ristića, sedanjega regenta. — Metropolit Teodozij se bo prostovoljno odpovedal svoji službi ter tako omogočil povrnitev v domovino metropolitu Mihaelu. Regentje so se branili položiti svojo prisego v Teodozijeve roke, zaradi tega je bil k slavnosti namesto njega pozvan nadduhovnik Pavlović.

Velike politične važnosti je spomenica, katero so bolgarski konservativi izročili princu Ferdinandu. V njej mu obljubujejo, da ga bodo spravili z Rusijo, ako ministerstvo preustroji po njegovem nasvetu, razpiše nove volitve ter se dá še jedenkrat voliti od novega sobranja. Novo izvolitev bi moral počakati v inozemstvu. Tedaj najožji prijatelji Ferdinandovi ga želé imeti zunaj deželnih mej. Princ je bil vsled tega predloga zeló razdražen ter ni nánj niti odgovoril. — Trdi se, da se je zadnji čas začela konservativna stranka cepiti. Sklenili so vodje zaradi tega stranko popolnoma reorganizovati, k čemur je pritrđilo vže 42 podružnic z 10.000 člani. Stojlov bo ostal predsednik stranke, Načević in Grekov pa hočeta izstopiti. V kratkem bo izšlo novo strankarsko glasilo. — Princ Ferdinand, ki bi se bil moral v četrtek povrniti v Sofijo, podaljšan je za nekaj dni svoje bivanje v Plovdivu.

Ruski car je finančnemu ministru Višnjegradskemu za njegove izvrstne zasluge pri povzdigi ruskih financ dovolil letno nagrado 4000 rubljev za dobo 12 let. — Izdajatelji peterburških listov so bili pozvani k tiskovni nadpravi, ki jim je strogo prepovedala pisati o novem državnem posojilu.

Nemški državni zbor se je predvčeraj zopet sešel. Državni kancler, ki je bil prej pri ministerskem posvetovanju, prišel je za kratak čas v zbornico, kjer se je ravno razpravljalo o spomenici gledé malih obsednih stanj. Bismarck se je nekoliko razgovarjal s poslancem pl. Helldorffom, potem pa je zapustil zbornico. Seja sama je bila brez posebnega pomena. Meyer (Jena) se je izjavil v imeu narodnih liberalcev, da se ta stranka nikakor ni obvezala glasovati za razveljavljenje postav zoper socialiste: dovolila je stranka te postave za dve leti, po preteku katerih naj se ravsodi, ali naj se nadomesté s stalnim zakonom. O koncu razprave se ni moglo glasovati, ker je bilo premalo poslancev navzočih.

V francoski zbornici je poslanec Borie vložil predlog: Obdači naj se naslov kneza z letnimi 5000 franki, vojvode s 1500, grofa s 1000 in barona s 500 franki. S temi dohodki naj se ustanovi blagajnica, iz katere bodo dobivali onemogli kmetski delavci od države letno podporo 180, 240 ali 365 frankov na leto, in sicer po stopnji onemoglosti. Kar pa se poleg tega še prihrani, porabi naj se na korist industrijskim delavcem.

Italijanski vladni krogi trđijo, da je Crispi že sam obupal; ne veruje več, da se more država rešiti iz finančne zadrege navadnim potom finančnih naredeb; pri svojih podjetjih hoče pridobiti le čas ter zavlečavati odločilni trenotek do one dobe, ko mu bo morebiti pomagal kakov mejnarodni dogodek. Novi finančni minister Seismit-Doda je vladí že kot poslanec naznanil vsprede, po katerem bi bila mo-

goča rešitev. Bil je zoper porabo sredstev iz penzijske blagajnice, ker se s tem le množi državni dolg; vojni troški v Afriki se morajo zmanjšati, kajti dognano je, da so Italijani več potrošili za vojaške namene, kakor Nemei; število upravnih okrajev in tedaj tudi uradnikov se zmanjša. Seismit-Doda je tudi zoper davek od soli in desetino od zemljiškega davka. Radovednost je tu opravičena, ali ima Seismit-Doda danes kot minister ravno toliko zaupanja do svojega vsporeda, kakor ga je imel kot poslanec.

Iz rumunske prestolnice se brzojavno poroča: Srbska naselbina dela velikanske priprave za sprejem kraljice Natalije, ki bo v nekaterih dneh došla iz Jalte. Dan njenega prihoda še ni natanko znan. V Bukarešti pričakujejo v ta dan več odposlanstev.

Izvirni dopisi.

Z gorenjskih hribov, 8. marca. Blagor ljudstvu, ki ima dobre, vzgledne, v resnici katoliške duhovnike, ki je navdušujejo za najvišje ideje in namene, kažoč mu pot, po katerem more priti do svojega časnega i večnega namena. Blagor pa tudi ljudstvu, še bolj blagor tudi duhovnikom, ki imajo višjega pastirja-škofa v resnici katoliškega mišljenja, prepričanja, a tudi katoliškega vedenja v besedi in dejanji — neustrašivega apostola, kojega se morejo okleniti v vseh nevarnostih, dobro vedoč, da jim je dober oče, da hoče z njimi deliti žalost i veselje. In — dragi mi tovariši, ravno mi imamo takega višjega pastirja, ki se ne klanja liki trstu sém in tja sodeč po ljudskem mnenji, ki se ne zmeni za nesramno sumničenje in obrekovanje framasonskih liberalnih listov.

Občudoval sem postopanje prevzvišenega v minolem viharjem boju — misleč sam pri sebi — to je pravi katoliški škof — takega potrebujemo mi Slovenci, vzlasti v sedanjem času. Čislali smo ga do sedaj — a njegovo postopanje v zadnji aféri — njegova katoliška odločnost i posebno še sedaj, njegov list do sobratov — moram naravnost brez hlimbe pripoznati, nas je unel, da zanj gorimo. Bila so do sedaj naša srca za knezo-vladiko, a še močnejše bodo bila odsihdob. Ne bode nas ne psovvanje, ne sumničenje odtujilo njegovi plemeniti ljubezni, marveč toliko bolj ga bomo čislali, kolikor bolj ga bodo liberalni listi napadali. Mi smo izšli iz srede eminentno katoliškega slovenskega naroda, čigar katoliškim idejam se nismo i se ne bomo izneverili, marveč one so nam zvezde, ki nam kažejo pravo pot, one so naš prapor, pod kojim se hočemo do zadnjega izdihljeja boriti. Mi kot katoliški duhovniki ne bodemo ljubljenega svojega naroda slepili z golimi frazami, marveč hočemo v pravem pomenu „narodni“ biti, voditi ga do časnega in večnega blagra. Tudi mi se ne strašimo psovvanja i obrekovanja, dobro vedoč, za kaj se borimo — in tudi vedoč, da se hrast ravno po mnogih viharjih tem krepkeje ukorenini, da se v viharji utrudi katoliška odločnost, ukrepi katoliški značaj. — Tudi mi smo bili i bodemo vedno lojalni, toda lojalnosti ne bodemo toliko kazali v vnanjih znamenjih, ampak imamo „svoja srca, svoje blago in kri za Avstrijo in njeno preslavno dinastijo“! Res, te besede navdušujejo nas katoliške duhovne za boj za najvišje ideje, za svetinje milega nam naroda. Bojevati se hočemo zoper vsakatega sovraga za najvišje ideje — za vero, narod i cesarja. Za vero, narod i dom živimo, za to geslo hočemo vse svoje moči žrtvovati; za vero, narod i dom smo pripravljene vsikdar dati svoje življenje!

Iz Suhe Krajine, 12. marca. Zdravstvene razmere smejo se pri nas letošnjo zimo v primeri z ostalo Dolenjsko jako ugodne imenovati. Nikakoršnih nalezljivih boleznih nismo imeli, če izvzamemo posamezne slučaje davice. Pobira pa v naši suhi Krajini ljud druga bolezen, in kar je najhuje, naj-čvrstejši možaki nas zapuščajo in potujejo — v novi svet; v domači zemlji ni zanje več obstanka, selijo se v Ameriko. Kdor je bil že v našem kraju, pač vé, da naša domovina tukaj pač ni krasna in mikavna. Svet je kamnit, zemlja nerodovitna; skoraj nobenega studenca, samo kapnica služi za pitno vodo. Če je leto mokro, pridela se še nekaj žita, je leto suho, manjka še potrebnega kruha. Vkljub temu so ljudje že sto in sto let zadovoljni obdelovali nerodovitno zemljo. Srečne so se čutili, saj niso poznali boljšega življenja. Le tu in tam se je kdo zgubil krošnjarij s Kočevarji, drugače so se trdno držali očetne dedščine.

Propad kmetijstva v sedanjem času čutijo posebno naši revni kraji. Splošnja revščina preti, prodati je malo, še to ima nizko ceno; potrebe posta-

jajo vedno večje. Ljudje obupali so se doma pošteno preživeti, zato iščejo sreče, kjer bi jo našli. Kakor navlašč odprla se je pot v novi svet Ameriko. Amerika je zanje obljubljen dežela, kjer se cedi med in mleko. Vse govori o Ameriki, vsi si želijo biti v srečni in bogati deželi. Kaj čuda torej, ako se naše ljudstvo kar trumoma seli v novi svet, to je skoraj malo srednjeveško preseljevanje. Ni tedna, da bi nas ne zapustilo kacijh 5—10 mož. Če bo tako dalje šlo, kmalu postane iz naše suhe krajine pusta krajina, pravi kras. Težakov je težko dobiti za drag denar; doma ostajajo samo ženice, lenuhi in slabotni, ki se ne upajo doma zapustiti. Nasledek tega je, da se obdelovanje polja opušča; živinoreja, ki bi vsaj še nekaj denarja prinašala, se zanemarija; kmalu se bode vse polje, kar so ga poprej pridne roke obdelale, premenilo v nerodovitno kamnit kras.

Ali je res življenje v Ameriki tako lahko in mikavno, kakor zaželjeno? Ne smem tajiti, moram priznati, da nekateri naši ljudje si s svojo ustrajno pridnostjo in žilavostjo zaslužijo in prihranijo dokaj denarja na tujem. Pošiljajo domov stotake, vračajo se s tisočaki v žepu, ko prej niso ničeta imeli. Toda tacihi je sila malo, največ je tacihi, ki ne morejo nič poslati domov od svojega zaslužka, radi bi se vrnili, pa nimajo si s čim vožnje plačati. Ljudstvo pa je popolnoma omamljeno in oslepljeno, vsak si slika življenje ondi najboljšo, najsrečnejšo in misli, da postane milijonar, če mu Bog le srečo podeli v Ameriko priti; vidi le srečne, nesrečnih noče zapaziti.

Nič ne izdà poučna svaritev. Navadno dobi se v odgovor: Kaj hočem, dvoje me čaka: ali iti v Ameriko, ali me pa danes ali jutri upniki izpodijo iz hiše z družino v daljni svet. Raje volim prvo, morebiti se le še obranim nesreči. Naredi k drugemu dolgu še toliko dolga, da ima za potnino, doma pusti ženo z majhnimi otroci, ta naj obdeluje zemljo, živi otroke, plačuje oduške obresti, kar se pogostokrat zgodi od 20—30%. Molčé mora človek gledati take žalostne dogodke. Pa naj bi bila tudi sreča v Ameriki vsacemu mila, izseljevanje je za naš kraj vedno le zguba in nesreča. Doma zgubimo pridnih marljivih delavcev, zemlja, ki že sedaj ni rodovitna, postaje vedno nerodovitejša in kamnita. Onih delavcev, ki se bodo kdaj vrnili, ne bo jih več veselilo naše delo, odvadili se mu bodo. To izkušamo že sedaj. Je bil kdo nekaj let v Ameriki in pride potem domov, kmalu se mu toži po egiptovskih loncih in zopet gre nazaj. Pa saj denar pride med naše ljudstvo, ki ga naši rojaki zaslužijo, mislil si bo kdo. Toda samo denar človeka ne stori srečnega. Ljudstvo si je že naredilo pregovor: Krivičen in ameriškanski denar nimata teka. Kakor dobljen, tako zgubljen.

Ljudje se kmalu sila razvadijo. Živijo potem dobro; delati se jim ne ljubi. Zgine skromnost, varčnost, kmalu je vse zapravljeno. Druga beda je večja od prve.

Kdaj bo pri nas jenjala ta bolezen, ne vem, to je gotovo, če bo dolgo trajala, da čaka silna zguba naš narod, milo našo domovino, ne samo v gmotnem, temveč še bolj v nravnem in verskem oziru. Škodo trpi in jo bo trpela tudi država, kajti davki se bodo sčasoma pri nas zmanjšali in popolnoma izostali. Zdravilo tej bolezni je le samo zboljšanje stanja našega kmetovalca, ali prepoved izseljevanja.

Trgovska in obrtniška zbornica.

VII.

Ker se po § 34. zakona z dne 30. marca 1888, drž. zak. št. 33, morejo zavarovati tudi plače do 1200 gld., naj se omejitev zavarovalne mezdne visokosti do 2 gld. za delovni dan odpravi. Ta omejitev tudi ne ustreza praktičnim odnošajem, ker je znano, da je tvorniških mojstrov, monterjev itd., kateri imajo 3—4 gld. dne, kateri naj bi tudi mogli zavarovati mezdo, primerno njih dejanskemu zaslužku.

Ženski in moški mladoletni delavci do 18. leta dōbe in moški delavci najnižje vrste naj bi mogli zavarovati v prvih dveh mezdnih razredih, v tem razmerju vplačevati in prejemati.

Delavci, kateri so le mimogredé v delu, plačevali naj bi $\frac{2}{3}$ premije in dobivali naj bi po čakanju šest tednov polovico bolniščinine za polovico prejemne dōbe, tako da bi 10 tednov 30%, 5 tednov 25% in 5 tednov 20% dobivali. Podpore bolnikom dajale naj bi se tudi po načrtanih mezdni raz-

redih, in sicer, prvih 20 tednov 60%, nadaljnih 10 tednov 50% in še daljnih 10 tednov 40%, tako da bi podpora trajala najdalje 40 tednov. Takisto naj bi se določila pogrebščina na naslednji način za mezdne razrede:

Razredi za podporne prejemke:

Mezdni razred	Dnina	Podpore bolnikom			Doneski za pogrebščino
		v prvih 20 tednih 60%	v daljnjih 10 tednih 50%	v zadnjih 10 tednih 40%	
I	gl. —60	gl. —36	gl. —30	gl. —24	} gl. 20—
II	—80	—48	—40	—32	
III	1.—	—60	—50	—40	} „ 25—
IV	1:20	—72	—60	—48	
V	1:50	—90	—75	—60	} „ 30—
VI	1:80	1:08	—90	—72	
VII	2:10	1:26	1:05	—84	} „ 35—
VIII	2:40	1:44	1:20	—96	
IX	3.—	1:80	1:50	1:20	} „ 45—
X	4.—	2:40	2.—	1:60	

Z ozirom na to, da se poleg podpor bolnikom daje zastoj zdravniška lečitev, potrebna zdravila in druga terapevtska pomagala, kar utegne marsikaterikrat vzeti 10 do 20% premijskih vplačil, ni svetoovati večje podpore, ker sta industrija in obrtnost itak že z dolžnostmi, katere naklada zavarovanje gledé kake nezgode in bolezni i delavcem i delodajalcem, že dosti obremenjena in ker bi se, ako bi se dajale večje podpore bolnikom, morale dosledno zvišati premije. Poleg tega pa ne smemo zabiti, da mora izza zavarovanja gledé kake nezgode in bolezni skoro priti tretja naprava, ki prvo dopolnjuje, to je zavarovanje starcev in invalidov, katera pa bode znova obremenila industrijo in obrtnost, ter da je zategadelj zdaj pri določevanju bolniških prejemkov in iz tega rastočih bremen ozirati se na to. Ker se zdaj hoče izvesti bolniški zakon z neko hitrostjo, o kateri nihče ni prej slutil, in ker se je radi interesovanih krogov zabredlo v velike težave, želeli je z ozirom na namerjani zakon o zavarovanju gledé kake nezgode, da visoka vlada podaljša gledé zakona o zavarovanju bolnikov določene róke.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je podaril požarni brambi v Št. Vidu nad Ljubljano 80 gld. in oni na Brdu 100 gld.

(K podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji) pristopili so pri šestem večeru slovenskega kluba sledeči na Dunaji stanujoči gospodje: čast. gosp. Fran Jančar, duhovnik nemškega viteškega reda; Fran Miklavčič, višji nadzornik severno-zahodne železnice; dr. Peter Kresnik, inženir in docent na dunajski tehniki; Žiga Sežun, c. kr. minist. oficijal; Tone Štritof, aprob. filolog; Josip Mantuani, stud. phil. Srčna jim hvala!

(Prazni izgovori.) Gospode pri „Laib. Schulzeitung“-i je treba vleči na dan, kakor raka iz luknje. Ko smo v 15. št. t. l. v svojem listu odločno zahtevali, naj nam dokažejo svojo neosnovano trditev, so gospodje v vednih škripeih. Z dokazi ne pridejo na dan, ker ne morejo najti v našem listu dotične podtaknene kritike o književni potvori: „Kakeršno delo, tako plačilo.“ V predzadnji številki so se izgovarjali, da zaradi pomanjkanja prostora ne morejo objaviti svojih dokazov. V zadnji številki dne 10 t. m. so priobčili zvit odgovor, „ut aliquid dixisse videatur“. Vso krivdo so zvrgli sedaj na nekega gosp. nadučitelja, ki je baje pri uradni okrajni učiteljski konferenciji za okolico ljubljanske podvrigel tisto oceno našemu listu. Mi zahtevamo, da pridete z resnico na dan in nam g. nadučitelj dokaže svojo trditev, na katero se je operala uradna skupščina in sotrudnik „Laib. Schulzeitung“-e. S tem nismo zadovoljni, da sprejmete „nasprotno nazore, ugovore in pojasnila“, mi zahtevamo, da nas pred svetom v tej zadevi opravičite, ali pa dokažete našo krivdo. Namen glasila nemškega učiteljskega društva je bil, da bi slovenske svoje tovariše nauhujskali proti našemu listu in duhovščini, in zato smo primorani stvar dognati do konca, sicer pa ostanemo pri tem, kar smo pisali dne 18. januarija t. l.: „Od vredništva „Laib. Schulztg.“ odločno zahtevamo, da nam iz našega lista navede take ali enake besede, katere je pisala v 24. št. minolega leta, sicer moramo njegovo trditev imenovati laž in obrekovanje.“

(Iz državnega zbora.) Včeraj so nadaljevali v državnem zboru nadrobno posvetovanje o državnem proračunu. Na vrsti ste bili „politična uprava“ in „javna varnost“. Govorili so poslanci od obeh strani. Obe točki ste bili sprejeti.

(Poziv gorenjskim čebelnim trgovcem.) Da ne bodo več kranjske čebelne trgovine napadali po inozemskih čebelarskih listih, kar proti tej kupčiji, da se kolikor moč odstranijo nepošteni trgovci, da se vredi čebelna kupčija na zdravi podlogi, in tako odstrani nepotrebno in pogubno zniževanje cen kranjskim čebelam, zato vabi podpisani odbor vse čebelne trgovce na prijazen razgovor v sv. Jožefa dan (19. t. m.) popoldne ob 4. uri v gostilno k Wuchererju (Krištofu) v Lesce. Odbor bo zastopal družbeni tajnik Gustav Pirc, kateri bo tudi vodil posvetovanje.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dopolnilna volitev) za mestno skupino Ptuj vršila se je včeraj. Na mesto dr. Aussererja je izvoljen v deželni zbor štajerski nemški kandidat J. Steyer s 356 glasovi. Slovenski kandidat Ivan Kukovec je dobil 171 glasov.

(Odlikovanje.) Od sv. očeta Leona XIII. so dobili častne križce „Pro ecclesia et pontifice“ v lavantinski škofiji: msgr. Fr. Kosar, mil. g. L. Hrg, kneginja Salm-Reitferscheid, baroninja A. Hein in gospa A. Eichler.

(Za „Sokolski dom“) je daroval g. ingénieur Fr. Vik v Ljubljani 20 gld.

(„Sokolov“ jour fixe), ki je bil vsled smrti Nj. cesarske visokosti prestolonaslednika Rudolfa preložen, in kateremu reditelja sta gg. dr. Dereani in Filip Zupančič, vrnil se bo v steklem salonu ljubljanske čitalnice v soboto 16. dne t. m. Na vsporedu je petje, šaljiv prizor in vojaška godba.

(Cepljenje kozâ na Kranjskem.) „Laib. Ztg.“ poroča, da je c. kr. notranje ministerstvo podelilo tri za leto 1887 določena darila v priznanje zaslug za cepljenje kozâ, in sicer prvo v znesku 63 gld. okrajnemu zdravniku v Ljubljani, g. Fr. Fincu, drugo v znesku 52 gld. okrajnemu zdravniku v Prevojah, gosp. J. Ruprehtu, oziroma njegovim dedičem, tretje v znesku 42 gld. okrajnemu zdravniku v Novem Mestu, gosp. V. Bervarju. Javno priznanje so dobili gg. doktorji: Anton Arko v Škofji Loki, J. Kenda v Vipavi, Anton Binder v Kamniku, Dušan Peričič v Starem Trgu, St. Sterger v Logatci, A. Perco v Postojini; dalje gg. okr. zdravniki: Anton Treitz v Kočevji, J. Mayer v Planini, Fr. Bachmann v Il. Bistrici, J. Bobek v Ribnici, J. Posch v Žužemberku in F. Sallöcker v Metliki; častiti gg. župniki: J. Košmelj v Begunjah, Fr. Kumer v Mošnjah, J. Teran v Ljubnem, Ig. Koren na Vrhu, A. Golobič v Cerkljah in M. Povše v Št. Juriji; dalje J. Primožič v Vrabčah, M. Koder na Slapu, J. Nakus v Planini, J. Skvarča v Budanjem, A. Lenassi v Colu, H. Dejak v Vrhpolji, Al. Stare v Rovini, V. Orehek v Čemšeniku; gg. župani: J. Vertovec v Šentvidu, M. Kambič v Podzemlji, A. Vavken v Cerkljah; gg. nadučitelji: Fr. Gollmajer v Moravčah, J. Mercina v Gočah, J. Kalin Podkalom; konečno gg. učitelja: J. Janežič na Brdu in M. Germ v Adlešičih.

(Politično društvo „Edinost“) v Trstu bo imelo dne 17. t. m. v prostorih delavskega podpor-

nega društva redno sejo. Na dnevnem redu je poleg drugega poročilo o odbiti pritožbi gledé slovenske osnovne šole in dogovori o prihodnjih volitvah. Ob enem se pozivljajo zaupniki onih volilnih okrajev, ki še niso doposlali poročil o sestavi posameznih odsekov, da poročajo o svojem delovanju.

(Č. g. Anton Rihar), profesor bogoslovja in podvodja dijaškega semenišča v Mariboru, je dobil župnijo sv. Vida pri Planini.

(Volitve v okrajni zastop v Celji) se bodo vršile za veliko posestvo dne 26., za trgovstvo dne 27., za mesta in trge dne 28. in za kmečke občine dne 29. t. m.

Telegrami.

Dunaj, 15. marca. Zbornica poslancev: Vlada predloži načrt postave, ki vdružuje tržaško pristanišče v carinsko ozemlje.

Pariz, 15. marca. Zadeva Cassagnac v Bordeaux-u ne bo imela posledic, istotako tudi ne ostala dva dogodka. Zbornična večina za izročitev poslancev-„patrijotov“ je obsegala 317 republikancev, manjšina pa 162 konservativcev, 17 boulangistov, 35 republikancev; 49 poslancev ni glasovalo, ali pa so bili odsotni. Dosedaj niso še nikogar zaprli.

Rim, 14. marca. Finančni minister Seismit-Doda predlaga, da se obdačijo cerkve, samostani in sinagoge.

Tuji.

12. marca.

Pri **Maltcu**: Robiček, Hostinek, Schucherl, trgovci, z Dunaja. — Petsche, soproga trgovca, iz Starega Trga. — Duna iz Berolina.

Pri **Slonu**: Mally, tovarnar, iz Tržiča — Brauner, trgovec, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	teplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	735.2	—	4.8	brezv.	megla	0.00
14. 2. u. pop.	732.2	5.0	5.0	sl. vzh.	oblačno	
9. u. zveč.	729.5	1.4	—	—	—	

Srednja temperatura 0.6° C., za 2.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

15. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 95 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	83 „ 20 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	893 „ — „
Kreditne akcije	301 „ 25 „
London	121 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 62 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 70 „
Nemške marke	59 „ 50 „

Franc Kokalj,

sobni slikar,

Rožne ulice šte. 21 v Ljubljani,

se priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje vsakovrstnega

slikanja sob

po navadnem in tudi najfinjšem okusu. Dela izvršuje lično in trpežno v mestih, kakor po deželi po prav primerni ceni. (10-6)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnatih barv v ploščevinastih puščah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Kovertes firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Št. 4522.

Razpis stavbinskih ponudeb.

(1)

Mestna občina ljubljanska oddajo gradnje podzemeljskih stavb pri vodovodni postaji pod Klečami, in sicer:

gradnjo poslopja za stroje in parne kotle (izimši železno ostrešje), dimnika, hiše za stanovališče in odkladišča za premog.

Načrti s proračunjenimi merami, splošnimi in posebnimi pogoji nahajajo se v pisarni stavbinskega vodstva mestnega vodovoda, kjer je moči jih pregledovati.

Ponudbe smejo glasiti se na vsa dela skupaj ali pa tudi le na posamezne objekte ali samo na posamezne vrste dela; postaviti je vanje enotne cene v številkah in besedah, pridejati jim vadij znašajoč 5% izračunjene skupne ponudbe in jih izročiti v zapечатih zavitkih najdalje

do 6. aprila letos ob 12. uri popoldne pri mestnem magistratu.

Na ponudbe, ki bodo pozneje došle, in na take, katere ne bodo narejene popolnem po predpisu, se ne bode ozir jemal.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

13. dan marca 1889.

Župan: Grasselli m. p.

Diseldorfske oljnatih barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

v

Ljubljani.

Specialiteta: Firnež iz kranjskega lančnega olja.

Specialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).
Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, starbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnatih barv v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.